ОБЩИНА ДРЯНОВО

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА НА ОБЩИНА ДРЯНОВО ЗА 2019 г.

Общинският план за младежта за 2019 г. определя целите и приоритетите на младежката политика на Община Дряново, в изпълнение на Закона за младежта и в съответствие с Националната стратегия за младежта (2012-2020). Планът е съобразен и с резултати от проведени проучвания, анализи на състоянието и потребностите на младите хора в страната и региона и статистически проучвания.

Настоящият план обхваща конкретни дейности, допринасящи за постигане на приоритетните цели за провеждане на младежката политика в общината.

Той цели създаването на възможности за пълноценно развитие на младите хора, изграждане на активна гражданска позиция у тях и включването им в процеса на вземане на решения.

Съгласно чл.16, ал.3 от Закона за младежта, Годишният общински план съдържа:

1. Анализ на предизвикателствата пред младежта в община Дряново
2. Приоритетите и специфичните цели за провеждане на общинската политика за младите хора и мерки за постигането им
3. Описание на дейности, които допринасят за постигане на целите на Националната стратегия за младежта
4. Организация и координация на дейностите за постигане на целите;
5. Действия по наблюдение, оценка и актуализация на общинския план за младежта;
6. Реда и начина за осигуряване на информация и публичност на плана.

Предвидените дейности в Общинския план за младежта са насочени към подрастващите и младите хора, на възраст между 15 до 29 години, без оглед на тяхната расова, етническа, религиозна, национална, социална или културна принадлежност.

I. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА ДРЯНОВО

Настоящият анализ обхваща всички важни за младите хора в община Дряново аспекти, очертаващи тяхното развитие - образователен статус и здравословен начин на живот, икономическа активност и професионална реализация, участие в

демократичния живот на общината и младежко доброволчество. Анализът обхваща и състоянието на младежката работа, младежкото представителство и участие в процесите на вземане на решения.

1. Демографска характеристика

Според действащото административно деление на Република България, община Дряново е в състава на административна област Габрово. В общината са разположени град Дряново и 62 малки селища.

Към 31.12.2018 г. общият брой на населението по постоянен адрес в община Дряново е 9486 души. Броят на младите хора е както следва:

- 15 -19 години – 326, от тях живущи в град Дряново - 294 лица
- 20 - 29 години – 916, от тях живущи в град Дряново – 815 лица

Броят на младите хора и на хората в трудоспособна възраст в община Дряново през последните години намалява. Основните причини за това са отрицателният естествен прираст и миграционните процеси, протичащи на територията на цялата Габровска област.

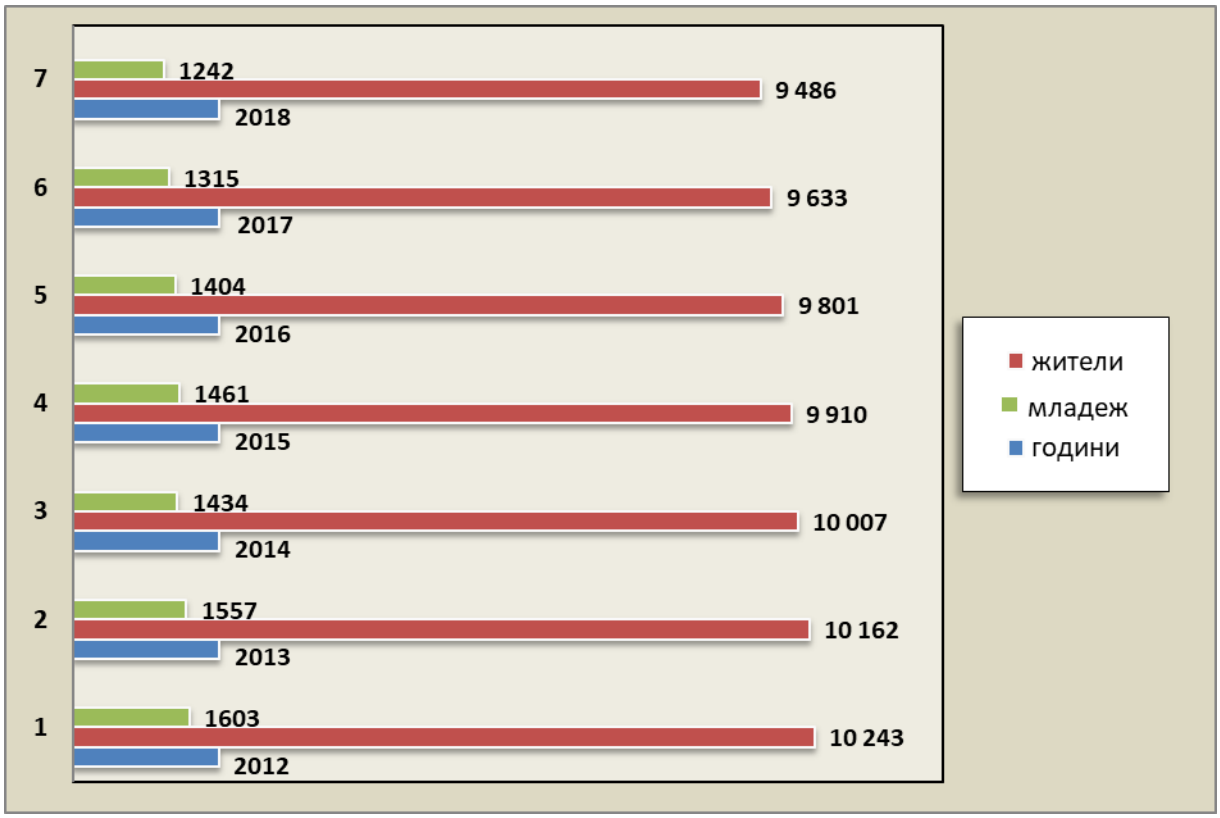

Диаграма на жителите и младите хора в община Дряново, за последните 7 години

2. Образование

Училищната мрежа на територията на община Дряново се състои от 2 общински учебни заведения:

1. Професионална гимназия по икономика „Рачо Стоянов” – 76 ученици;

2. СУ „Максим Райкович” – 470 ученици;

В СУ ”Максим Райкович”, което е единственото средно училище на територията на общината, се обучават ученици от всички населени места в община Дряново. През учебната 2017/2018 година училището формира прием гимназиален етап, след завършен 7-ми клас, с интензивно изучаване на английски език. Профилът е „Природни науки“, с профилиращи предмети: Биология и здравно образование, Химия и опазване на околната среда, Информационни технологии, История. В училището са формирани и клубове по интереси: Клуб към БЧК, Клуб „Европа“ и Клуб „Млади възрожденци“, в които членуват ученици от 8 до 12 клас.

От 1-ви февруари 2019 г. в училището ще започнат дейности по Проект „Подкрепа за успех“ на Министерство на образованието и науката. Ще бъдат сформирани групи по интереси в различни области. Заниманията, насочени към извънкласната дейност на учениците, са заложени в Наредбата за приобщаващо образование. Около 100 ученици ще участват в групите, като могат да избират между тематични направления – Дигитална креативност, Природни науки, Математика, Изкуства и култура, Спорт, Музика.

Училищното настоятелство при СУ „Максим Райкович” – гр. Дряново спечели проект по програма „Знания за успех” на ФРГИ. Проект „Ръка за ръка” е на обща стойност 3575 лв. и е с продължителност шест месеца – от 1.11.2018 г. до 30.04.2019 г. Целта на проекта е Създаване на електронни помагала, интерактивни продукти от ученици за ученици по различни учебни дисциплини, в помощ на обучението в клас и у дома.

Министерството на образованието и науката отпусна близо 55 хиляди лева целеви средства за обособяване и оборудване на интерактивни кабинети в СУ „Максим Райкович“- по биология и здравно образование, химия и опазване на околната среда, физика и астрономия, математика. Със собствени средства на училището всички кабинети са основно ремонтирани и ще бъдат оборудвани с интерактивни дъски, маси, пособия и лаптопи за всеки ученик. Благодарение на финансирането децата ще се обучават в модерни учебни условия, което предполага, че мотивацията им за усвояване на знания ще се увеличава, а учителите ще имат възможност да прилагат нови и разнообразни методи на работа.

Училището кандидатства и по Национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда“, модул „Осигуряване на ученически шкафчета”. Закупени са шкафчета за целия начален етап, в които учениците да съхраняват

учебници, учебни комплекти, учебни помагала и други материали, необходими за осъществяване на образователния процес, както и екипите за физическо възпитание и лични вещи. Очакваният резултат е олекотяване на ученическата раница.

Занятията на клубовете се провеждат като извънкласна дейност, за която периодично се канят външни лектори, преподаватели и специалисти в сферата на компютърните технологии, графичния дизайн, уеб дизайна и пр. Училището е партньор при реализиране на дейностите на Организация „Амалипе", като от 2017 г. работят в партньорство със средищното училище в гр. Елена.

В ПГИ „Рачо Стоянов" учениците се обучават в специалности с трета степен на професионална квалификация и разширено изучаване на английски език в две професионални направления:

- Икономическо със специалности "Банково дело", „Селски туризъм", „Електронна търговия" „Икономика и мениджмънт", "Малък и среден бизнес".
- Техническо със специалност "Машини и системи с ЦПУ". Професионалната гимназия разполага с обновена сграда по проект „Оптимизация на училищната мрежа".

Продължава партньорството между ПГИ „Рачо Стоянов" и „ВСК Кентавър – ИЗ Динамика", което е в полза, както на учениците, така и на предприятието, което само след три години ще разполага с отлично теоретично подготвени и практически обучени специалисти.

Гимназията е член на Академията на Централно-европейските Училища /ACES/ и поддържа активни международни контакти с професионални училища и образователни институции от всички европейски страни.

Предлаганите професии са съобразени с икономическия профил на габровския регион и дават възможност за професионална реализация на младежите.

През настоящата учебна година ПГИ „Рачо Стоянов" ще организира 2 клуба по интереси, по линия на Проект „Подкрепа за успех" на образователното министерство. Очаква се да стартират и дейности, продължаващи приключилия вече Проект „Твоят час".

Предвид демографската криза в България, и в частност в Област Габрово, както и ниската функционална грамотност, младежката заетост и гражданската активност на младите са основният двигател към подобряване на гражданското общество. Затова е важно училището да е не само място, където учениците получават теоретични знания по изучаваните на дисциплини, а и мястото, където да

развиват и усъвършенстват базови умения и качества, благодарение на които да живеят по-успешен, независим и отговорен за обкръжаващата ги среда живот.

Нов, 32-местен автобус, е изключителната придобивка за децата на Дряново. При посещението си в града през пролетта на 2018 г., министърът на образованието и науката Красимир Вълчев разговаря с ръководството на Общината, а на срещата бе споделена и необходимостта от училищен автобус. От началото на новата учебна година, автобусът е в експлоатация и подпомага транспортирането на близо 70 ученици, които пътуват до Дряново.

Със Заповед № РД–14-72 от 12.07.2018 г. на Министъра на образованието и науката бе закрито Възпитателно училище-интернат „Св. Св. Кирил и Методий" в с. Керека. По мотивирано предложение на началника на РУО – Габрово и становище на експертна комисия, назначена от Министъра на образованието и науката, поради трайна тенденция на намаляване броя на настанените ученици с противообществени прояви. Учениците от закритото учебно заведение продължават образованието си във ВУИ „Никола Йонков Вапцаров" – с. Завет, община Завет и ВУИ „Ангел Узунов" – гр. Ракитово, община Ракитово. Съгласно гореупоменатата заповед, задължителната документация на училището се съхранява в СУ „Максим Райкович".

В двете общински училища на територията на община Дряново действат ученически парламенти, а учениците в състава им са от 8-ми до 12-ти клас.

В съвременното образование в България възникват проблеми, които пряко касаят младите хора и живота им в училище. В интерес на училищните ръководства е да има Ученически съвети в учебните заведения, който да помагат при вземането на важни управленски решения (униформи, награждавания и наказания, правила, дейности и др.), засягащи учениците, за да бъдат максимално обективни и съвременни тези решения.

Създаването на ученически съвети/парламенти цели да се отключи у учениците желание за самоинициативност, гражданска активност и мнение, социална отговорност, дисциплина, самокритичност, увереност, екипна работа, лидерство, креативно, аналитично мислене и насочено мислене за разрешаване на проблеми.

Учениците от дряновските училища участват в инициативи на Съвета на децата. В състава на Съвета, титуляр за област Габрово е Аврора Славова – ученичка в СУ „Максим Райкович". Съветът на децата, като консултативен орган към ДАЗД, е структура, която се ръководи от децата, в интерес на децата. За осъществяване на своята цел, Съветът прави предложения пред държавните органи и местната

администрация за развитие на образованието, детското здравеопазване, културните интереси и свободното време на децата и по всички други теми от интерес за децата. Ежегодно се поставят и реализират редица мероприятия, които отговорниците на областно ниво разпространяват и координират в училищната мрежа на съответната област.

Възможности за неформално обучение на младите хора от общината предлагат и школите и клубовете по изкуства към народните читалища, спортните клубове, както и програмите за обучение към Дирекция „Бюро по труда".

Преобладаващата част от младежите на възраст 20-29 години са завършили средно образование. От образователното ниво на младите хора, до голяма степен зависи мобилността им на пазара на труда, гарантираща по-добро заплащане, поддържане на по-висок жизнен стандарт и качество на живот.

3. Младежка заетост

Динамиката на младежката безработица в България следва общите европейски тенденции. В същото време икономическата активност на младите българи е традиционно по-ниска, а включването им на пазара на труда – по-трудно, заради редица фактори на местната среда. Сред тях са структурните проблеми на пазара на труда, нереформираната образователна система, анахроничното трудово законодателство и някои културни особености.

Характеристиките на младежката безработица в България показват наличието на структурни дисбаланси на пазара на труда. Това предполага поставяне на акцент върху дългосрочните политики за подобряване на конкурентоспособността на младите кадри на пазара на труда – такива са, например, повишаване на гъвкавостта на регулациите и реформи в образователната система. Формирането на политики за справяне с младежката безработица следва да бъде концентрирано на секторно и регионално ниво, включително и чрез въвеждането на дуална образователна система, включваща значителен практически елемент. Необходими са методи за повишаване конкурентоспособността на младежите, чрез осигуряване на възможност за стажуване или обучение по време на работа, което да улесни прехода от образование към заетост и едновременно с това да доведе до натрупване на ценен професионален опит.

През настоящата учебна 2018/2019 г., специалността „Машини и системи с ЦПУ" В ПГИ „Рачо Стоянов" - Дряново продължава обучение по дуална форма. Обучението се провежда в рамките на успешно стартиралия австрийски проект „Дуално обучение в България", под надслов „Готов ли си да „изучиш" практиката?"

Заедно със София, област Габрово е с най-добри икономически показатели, според изданието „Регионални профили: показатели за развитие" на Института за пазарна икономика, представено в края на 2018 г.

Социалното развитие в област Габрово също е добро и областта се нарежда сред Варна, Велико Търново, Смолян и Пловдив. По-голямата част от показателите са високи с изключение на демографията – Габрово е сред областите с най-влошена демографска картина.

Активирането на младежите и повишаването на тяхната заетост е сред основните приоритети на националната политика по заетостта.

В края на първото тримесечие на 2018 г., Д"БТ" регистрира намаление равнището на безработицата в област Габрово. Макар и само с 2 десети спрямо предходния - от 4.47 на 4.27 на сто. С най-ниско ниво на безработица е община Габрово. В Дряново нивото на безработицата е 7.48 %. Докато преди три-четири години безработицата в Дряново достигаше до 12-13 %, то сега е видно значително намаление.

Трудов посредник към дряновския филиал на Дирекция „Бюро по труда" – Габрово, оказва методическа подкрепа, професионално консултиране и насочване към свободни работни места на регистрирани младежи. Осъществяват се и информационни кампании, във връзка с възможностите за кандидатстване по различни европейски и национални програми за младежка заетост и предприемачество.

През 2018 година, устроените на първичен пазар, на територията на община Дряново са 327 лица, от които 60 са на възраст до 29 години.

Регистрираните младежи през 2018 г. са общо 70, като всички те са информирани за Европейската гаранция за младежта. Проведени са и 42 срещи с работодатели.

По данни на Дирекция „Бюро по труда", преобладава делът на младежите между 25 и 29 години със средно образование. В таблица 2 и таблица 3 е представена информация за безработните младежи по степен на образование, както и по брой наети младежи по национални и европейски програми.

Табл. 2

Показател	Степен на образование				
Възраст на регистрираните безработни младежи	висше	средно	основно	начално	Общ брой
от 18 до 29 години вкл.	16	24	27	3	70

В работата с продължително безработните лица се срещат трудности, свързани с ниското образование, ниската квалификация и ниската мотивация за започване на работа. Лицата без образование, без специалност, са с най-голям дял в структурата на безработните. Тези групи са основен компонент на дълготрайно безработните лица, регистрирани в Бюро по труда – град Дряново. Те са слабо конкурентни на пазара на труда и затова са основни участници в програмите за заетост на пазара на труда. Те не отговарят на изискванията на работодателите и това предопределя продължителния престой без работа. Голяма част от регистрираните безработни лица от посочената група се регистрират за ползване услугите на други институции – Дирекция „Социално подпомагане", Национален осигурителен институт, болници и пр. Много младежи от ромски произход се регистрират във филиала, за да получават социални добавки.

Възможност за трудова реализация на младежите в Дряново са националните и европейски програми за осигуряване на заетост: „Старт на кариерата", Нови възможности за младежка заетост" и др. По програми към Закона за насърчаване на заетостта, са постъпили на работа 3-ма младежи до 29 години, а по схеми на ОПРЧР са назначени 4 лица.

През изминалата година Община Дряново е осигурила заетост на общо 10 младежи на възраст до 29 години, с различно ниво на образование, по ОП „Развитие на човешките ресурси", НП „Старт в кариерата", както и в рамките на Регионална програма за заетост.

Програма	Брой наети лица до 29 г.
- Областна програма за заетост	- 1
ОП Развитие на човешките ресурси: - Проект „Зелено Дряново" на Община Дряново - Независим живот	 - 5 - 2
НП „Старт на кариерата"	- 2

4. Здравословен начин на живот

Тенденцията за висока заболеваемост от различен характер сред младите хора налага по-агресивно и системно промотиране на здравословен начин на живот сред младежите. Възниква необходимост от разработване и прилагане на програми за намаляване на социалната и здравна уязвимост на младите хора и утвърждаването на хуманитарни ценности сред тях.

Отчитат се данни и изследвания констатират изключително тревожни тенденции по отношение на здравето на децата и младите хора, свързано с тяхното поведение, като: разпространена агресивност, употреба на психоактивни вещества, рисково сексуално поведение и висока честота на ранна бременност. Драстично расте броят на младите хора, които употребяват наркотици, алкохол и имат определена зависимост към пушенето.

За благосъстоянието и здравословната среда на младежите, родителите имат решаваща роля и следва да се вземат допълнителни мерки, с които да бъдат подкрепяни. Макар, като цяло здравословното състояние на младежите в общината да е добро, има аспекти предизвикват особена загриженост, а именно въпросите на храненето, физическата активност, сексуалното и психичното здраве.

В национален мащаб, около 8% от младежите до 30 години страдат от хронично заболявания, като хипертония, пиелонефрит, астма, алергия, синузит, бронхит, ендокринно заболяване, херния, дископатия, мигрена, ревматизъм и чернодробни заболявания. Около 1/3 от младите хора имат главоболие и/или перманентно състояние на тревожност и безпокойство, довеждащи до по-сериозни психологични и психологически разстройства. В годишните планове за работа на здравните кабинети в училищата са включени теми, свързани с превенцията на психични и физични заболявания, също така тренинги и образователни игри на здравна тематика.

Според данни от последните години, България е на пето място в Европа по отношение на детското затлъстяване, според констатации на Европейския конгрес по затлъстяване в Прага. Неправилното хранене в детската възраст е предпоставка за развитие на тежки заболявания в бъдеще - затлъстяване, захарен диабет, високо кръвно налягане и т.н. Въпреки това, в рамките на Национален здравен семинар през 2018 г. диетолози подчертават, че през изминалите 3 години се забелязва тенденция към намаляване на затлъстяването сред подрастващите. За сметка на това се увеличава процентът на децата с анорексия.

Налице са общите негативни тенденции при храненето на населението в България, наложени от десетилетия - високата консумация на мазнини, слънчогледово олио, безалкохолни напитки, общият вкус към солено и сладко. Положителното е, че се отчита увеличаване интереса към здравословното хранене. Диетолозите апелират към предоставяне на надеждна информация по отношение на храненето, която децата да получават в училище. В България няма практики в обучението за принципите на здравословен начин на живот и на здравословното хранене.

По данни на Световната здравна организация (СЗО), между 15-18 000 души годишно умират вследствие на мръсния въздух. България е на трето място в света по замърсен въздух. Според лекарите се увеличава процентът на хората, които умират от белодробни, сърдечно-съдови заболявания, инсулти и онкологични заболявания. Мерките и решенията, които трябва да се вземат, за да се намали високата честота на заболеваемост, трябва да са в областта на институционалните, местни и индивидуални фактори.

На територията на община Дряново няма данни за замърсяване на въздуха, но трябва да се работи по превенция на тютюнопушенето, стимулиране на активна физическа дейност и създаване на хигиенни навици у подрастващите.

Медицинските специалисти от здравните кабинети в детската градина и в училищата в Дряново работят по Националната програма за превенция на здравето и профилактика на болестите и оказват първа долекарска медицинска помощ на децата и учениците. Специалисти изнасят лекции относно здравословния начин на живот и хранене. В превенция на тютюнопушенето, алкохолните и наркотични зависимости се провеждат информационни кампании.

Мерки към младежи с увреждания и СОП

Хората със здравословни проблеми, увреждания и специални образователни потребности представляват специфична целева група, тъй като при тях действат различен тип ограничения. Необходимо е да бъдат предвидени конкретни мерки, съобразени с физическото им състояние, включително изграждане на достъпна физическа среда и по-добра подготовка на ресурсните учители. На национално ниво трябва да се търсят възможности за въздействие върху отношението на работодателите и общността като цяло към хората с увреждания и приемането им като равни, по примера на останалите държави в ЕС.

Община Дряново съдейства в прилагането на програми за профилактиката на заболяванията на опорно-двигателния апарат (остеопороза и плоскостъпие), рак на

гърдата и пр.

Ежегодно в Дряново се провеждат различни спортни състезания и инициативи за популяризиране на масовия спорт, а училищата се включват в ученическите и спортни игри.

На територията на общината развиват дейност 6 спортни клуба, в които към м. януари 2018 година тренират над 300 души:

- Спортен клуб по ориентиране "Бачо Киро-94";
- Клуб по лека атлетика "Локомотив" – Дряново;
- Футболен клуб "Локомотив-1927" – Дряново;
- Тенис клуб „Кристи" – Дряново;
- Спортен клуб на хора с увреждания „Успех - Дряново";
- Футболен клуб „Боруна" – с. Царева ливада.

Община Дряново разполага с модернизирана спортна инфраструктура, достъпна, както за спортните клубове, развиващи дейност на територията на общината, така и за всички граждани, гости на града, включително и хора с увреждания. Условията и оборудването на базите дават възможност да се поддържа активна спортна дейност през цялата година, както на открити терени, така и на закрито. Мултифункционалните игрища позволяват дейности по най-широко практикуваните спортни дисциплини – футбол, баскетбол, волейбол, тенис, хандбал, бадминтон, лека атлетика, аеробика, източни бойни изкуства и др. В Спортна зала – Дряново, Спортен комплекс „Локомотив" и Стадион „Републиканец" успешно се реализират кръгове от Ученически спортни игри, подготвителни лагери на аматьорски и професионални спортни клубове, както и на спортисти от националните отбори по различни спортни дисциплини, организират се спортни прояви за Деня на българския спорт, Международния ден на младежта, традиционни за общината турнири и състезания.

Общинската спортна инфраструктура разполага и с обновени административни сгради, бани и съблекални, отопление, вентилация и климатизация на затворените помещения, обособени паркинги и трибуни за зрителите.

5. Достъп до информация и услуги

Като цяло, състоянието на взаимоотношенията между младите хора и институциите в България не е особено благоприятно като база за изграждане на ефективна комуникация. От страна на младите е налице липса на доверие във възможностите на институциите, а от страна на институциите – незаинтересованост и неразбиране на нуждите на младите. Наблюдават се пропуски в комуникацията и в

двете посоки и вследствие на това – слаба информираност на младежите за политики, програми и мерки, свързани с младежта. Като резултат от това, ефективността на инструментите за институционална подкрепа рязко намалява. Необходими са усилия в две посоки – първо, насочени към младежите – за подобряване на информираността им чрез осигуряване на посредници с пряк достъп до съответните целеви групи (например читалища, библиотеки, НПО, интернет клубове и други), и второ, насочени към служителите в съответните служби – за подобряване на уменията им за комуникация и осигуряване на по-добро обслужване на младежите, особено на тези със специални потребности.

Еднаквият достъп до информация и услуги дава възможност за създаване на еднакво съвременна и модерна младежка общност, независимо от обективните разлики в социалния статус, възраст, пол на изследваната група лица, на възраст 15 – 29 години. Осигуряването на достъп до интернет средата и компютри, поддържащи нивото на развитие на технологията за цялата територия на страната, е мощен фактор за осигуряване развитието на „една скорост" за всички респонденти. Такъв резултат е възможно да бъде наблюдаван, само когато това е дългосрочна политика и предполага постъпателните усилия на множество институции и субекти.

Повечето от заложените дейности в областните и национални планови документи, свързани с провеждане на информационни кампании, спортни и културни мероприятия, насочени към младите хора, се изпълняват на общинско ниво. Проблем в по-малките общини, каквато е община Дряново, е слабата информираност на младите хора относно възможностите за национално и европейско финансиране на младежи и младежки организации, за стажове и ученически/студентски практики, както и възможностите за кариерно развитие.

В Общинска администрация – Дряново има изграден център за информация и услуги на гражданите. Продължава издаването на общински вестник, който да информира гражданите за всички дейности, мероприятия, проекти и планове на местната администрация.

Младите хора имат осигурен безплатен достъп до интернет и нови информационни технологии в общинските училища. Безплатен интернет достъп се предлага и в 90% от заведенията, хотелите и местата за настаняване на територията на общината.

С цел осигуряване на достъп до услуги за развитие, основани на младежката работа, индивидуалния подход и оценка на конкретните потребности и особености на младежката възраст в учебните заведения и читалищата на територията на общините в областта се развиват различни извънкласни форми,

кръжоци, клубове по интереси, школи и др. за развитие уменията на талантливи млади хора в областта на изкуствата, видовете спорт, науката, информационните технологии. В Габровска област има 16 целеви библиотеки по програма Глобални библиотеки - България от общините Габрово, Севлиево, Трявна и Дряново, които осигуряват равноправен достъп до информация, проектни предложения, програми, касаещи младежките проблеми и начините за решаването им.

В читалищата, действащи на територията на община Дряново, са разкрити библиотеки, разполагащи с над 150 000 тома библиотечни единици и абонамент на периодичен печат. Библиотеките при НЧ „Развитие-1869г." – Дряново и НЧ „Хр. Ботев-1896г." са част от проекта „Глобални библиотеки" и са оборудвани с компютърни конфигурации, мултимедия, аудио-системи, мултифункционални устройства.

Консултативният кабинет към МКБППМН, наред с превантивната си работа с деца и младежи в риск, провежда информационни кампании относно превенцията на отпадане от училище, насилието, СПИН и полово предавани болести, трафика на хора, употребата на наркотици и др. Кабинетът е снабден с компютър и интернет, както и със зала за тенис на маса и мини футбол.

Община Дряново, МКБППМН и БМЧК поддържат добри партньорски взаимоотношения с Младежки информационно-консултантски център – гр. Габрово и Областен информационен център – Габрово, в които системно се организират срещи, консултации, лекции и други мероприятия, отнасящи се до личностното развитие и професионалната квалификация на младите хора. В процеса на своята работа, през изминалата година служителите и доброволците от МИКЦ – Габрово организираха изнесени мероприятия във всички градове от областта, като най-много консултации и тренинги се реализираха в гр. Дряново.

6. Гражданска активност и младежко доброволчество

Участието на българските младежи в процеса на вземане на решение на местно и регионално ниво се осъществява предимно чрез сътрудничество с местните и национални власти. В над 30% от общините на територията на страната са създадени общински младежки съвети и детски парламенти, които са най-изявената конкретна форма на работа с младите хора в българските общини. По този начин се отчитат мненията, изразени от младите хора, поощрява се общият климат на диалог в обществото, критичното мислене и активния принос, като се използват инструментите, средствата и възможностите, предоставени от представителната демокрация и участието на всички равнища в обществото.

През месец август 2018 година, с Решение №505 на ОбС Дряново бе създаден Общински консуктативен съвет по въпросите на младежта, като консултативен орган към кмета на Община Дряново. С Решението бе приет и правилник за дейността на Съвета.

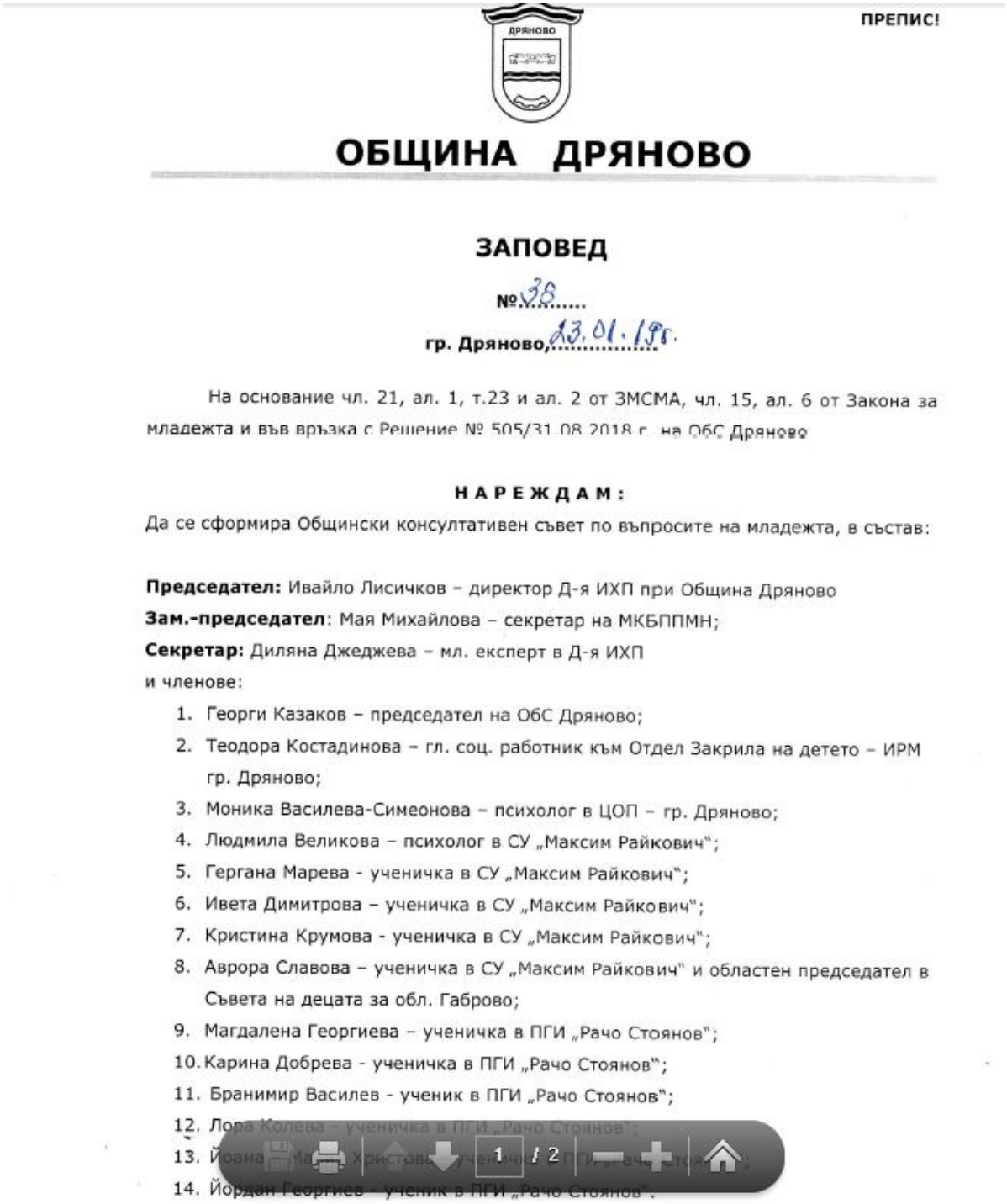

ПРЕПИС!

ДРЯНОВО

ОБЩИНА ДРЯНОВО

ЗАПОВЕД

№ 38

гр. Дряново, 23.01.18г.

На основание чл. 21, ал. 1, т.23 и ал. 2 от ЗМСМА, чл. 15, ал. 6 от Закона за младежта и във връзка с Решение № 505/31.08.2018 г. на ОбС Дряново

НАРЕЖДАМ:

Да се сформира Общински консултативен съвет по въпросите на младежта, в състав:

Председател: Ивайло Лисичков – директор Д-я ИХП при Община Дряново
Зам.-председател: Мая Михайлова – секретар на МКБППМН;
Секретар: Диляна Джеджева – мл. експерт в Д-я ИХП
и членове:

1. Георги Казаков – председател на ОбС Дряново;
2. Теодора Костадинова – гл. соц. работник към Отдел Закрила на детето – ИРМ гр. Дряново;
3. Моника Василева-Симеонова – психолог в ЦОП – гр. Дряново;
4. Людмила Великова – психолог в СУ „Максим Райкович";
5. Гергана Марева - ученичка в СУ „Максим Райкович";
6. Ивета Димитрова – ученичка в СУ „Максим Райкович";
7. Кристина Крумова - ученичка в СУ „Максим Райкович";
8. Аврора Славова – ученичка в СУ „Максим Райкович" и областен председател в Съвета на децата за обл. Габрово;
9. Магдалена Георгиева – ученичка в ПГИ „Рачо Стоянов";
10. Карина Добрева - ученичка в ПГИ „Рачо Стоянов";
11. Бранимир Василев - ученик в ПГИ „Рачо Стоянов";
12. Лора Колева - ученичка в ПГИ „Рачо Стоянов";
13. Йоана [illegible] Христова - ученичка в ПГИ „Рачо Стоянов";
14. Йордан Георгиев - ученик в ПГИ „Рачо Стоянов".

1 / 2

От друга страна младите хора участват и пряко в работата на администрацията като:

- средният процент на младите хора (до 35 г.), заемащи изборни длъжности (кметове на общини и кметства, общински съветници) в общините е около 6-7%, в много общини процентът надхвърля 20%. Има и общини, където практически липсват млади хора на изборна позиция, т.е. 0%.
- средният относителен дял на младите хора, заемащи експертна или ръководна длъжност в администрациите на общините, е около 25 %.

  В Общинска администрация Дряново, броят на служителите до 35-годишна възраст към 01.01.2019 г. е 18, което е 24% от броя служители в администрацията.

Един от най-важните фактори за участие на младите хора в процесите на взимане на решения, съвместно с институциите е нивото на доверие към тях. Социологическите проучвания показват явен контраст в отношението към националните и местните институции. Притеснителен е фактът, че голям процент от младите хора нямат отношение и не изразяват мнение по въпроси, касаещи институциите. Тази отдаленост и нежелание за разбиране и участие в обществени и политически процеси е и една от основните причини за ниския интерес на младите хора към собствения им статут на граждани. Оттам следва и високият процент на млади хора, които категорично твърдят, че не са запознати с правата си на граждани – 27 %, а само 10 % смятат, че са запознати с тях. Ето защо, включването в процесите на взимане на решения често е възпрепятствано и от ниската информираност на самите младежи по отношение на възможностите за участие в процеса. Много нисък процент млади хора по места участват и в дейностите на младежки неправителствени организации, неформални групи, органи на младежко самоуправление и други.

Както повечето от общините в България, така и Община Дряново полага усилия да ангажира все повече млади хора в обществения живот на населеното място. Една от добре утвърдените традиции е провеждането на инициативата "Мениджър за един ден". Ежегодно общинска администрация – Дряново е домакин на ученици от ПГИ „Рачо Стоянов”. Община Дряново и дряновските училища ежегодно участват в номинациите на ИМКА – Габрово за Доброволец на годината, като всяка година младежи от Дряново получават отличия и призови награди, в различните категории на номинациите.

На територията на община Дряново са регистрирани три младежки организации: Младежки клуб „Българи”, Сдружение „МОГА” и Български младежки

червен кръст. В годините, и трите организации са работили с доброволци, като най-голям е броят на доброволците в БМЧК. За съжаление, през последната година, дейностите инициирани от младежките клубове в общината, са значително по-малко от предходните години.

Сдружение МОГА периодично осъществяват дейности, обединявайки млади хора около различни благотворителни каузи и доброволчески инициативи. През 2019 година, младежите планират да надградят направеното около пейката на любовта, като монтират специална арка от ковано желязо над самата пейка. По арката ще се извиват цветя, които да я превърнат в един своеобразен зелен свод, който да пази сянка на през лятото, без да пречи на гледката.

В община Дряново работят 12 читалища, 2 от които в гр. Дряново. В различните читалищни формации, клубове, вокални групи, танцови състави и школи по изкуствата участват значителен брой от младите хора от общината.

7. Ролята на младите в превенцията на престъпността

В община Дряново действа Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни. Към нея активно работи Консултативен кабинет за социална превенция с 3 обществени възпитатели.

През 2018 г. са постъпили 3 преписки за извършени противообществени прояви на непълнолетни, от които са образувани 3 възпитателни дела. Заедно с отложените от предходна година са разгледани 6 и са наложени възпитателни мерки. За превантивна работа с обществен възпитател са насочени 16 деца.

Към края на 2018 г., на територията на община Дряново няма забелязани или установени непълнолетни, принадлежащи към организации с екстремистки или радикален характер.

Местната комисия не е насочвала деца, извършители на противообществени прояви към Дирекция „Социално подпомагане" и отдел „Закрила на детето".

МКБППМН активно работи с училищните комисии за първична превенция. Провеждат се различни кампании, с участие на младежи за превенция на престъпността, насилието, агресията.

Наркотрафикът и наркоразпространението са едни от най-доходните сфери на организираната престъпност. Причините, които обуславят тази престъпност, имат социален и икономически характер и застрашават съществена част от обществото. Това са едни от най-тежките престъпления против народното здраве, характеризиращи се с извършване на широкомащабни действия от големи престъпни групи, които се стремят към извличането на големи парични печалби за сметка на физическото и психическото здраве на хиляди млади хора. Всички основни

показатели в борбата с наркопрестъпленията сочат чувствително завишаване. Броят на обвиняемите също значително е завишен, като от тях съответно и броят на непълнолетните обвиняеми лица.

Община Дряново, МКБППМН, органите на реда и образователните институции работят и търсят ефективни методи за превенция на употребата и разпространението на наркотични и упойващи вещества сред младите хора. През периода 01.01.2018 г. – 31.12.2018 г. в РУ Дряново са регистрирани 23 престъпления, свързани с отглеждане, държане на наркотични вещества, както и управление на МПС, след употреба на такива от лица до 29-годишна възраст. От установените 21 извършители, един е непълнолетен, а останалите 20 са във възрастовата граница 18-29 години. От тях 12 са регистрирани по чл. 354а от Наказателния кодекс за придобиване и държане на наркотични вещества, един по чл. 354в за засяване и отглеждане на наркотични вещества и 8 по чл. 343б от Наказателния кодекс, за управление на МПС, след употреба на наркотични вещества.

С цел превенция употребата и разпространението на наркотични вещества, през 2018 г. са проведени 51 броя специализирани полицейски операции на територията на общината.

II. ПРИОРИТЕТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА ЗА МЛАДЕЖТА И МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ

Приоритетите за провеждане на общинската политика за младежта са в подкрепа на изпълнението на стратегическите приоритети на Националната стратегия за младежта (2012-2020 г.)

Приоритет 1. Насърчаване на икономическата активност и кариерно развитие на младите хора

<u>Специфична цел 1:</u> Създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща среда за качествен живот на младите хора в община Дряново

Мярка 1. Засилване на връзките между образователните институции и бизнеса за улесняване на прехода от сферата на образованието към заетост

Мярка 2. Създаване на възможности за ученически практики и студентски стажове в общинската и държавната администрация

Мярка 3. Професионално ориентиране и подкрепа на младите хора за решаване на проблеми, свързани с избора на професия или професионално развитие

Мярка 4. Намаляване броя на необхванатите и преждевременно напусналите образователната система лица в задължителна училищна възраст

<u>Специфична цел 2:</u> Насърчаване на икономическата активност на младите хора

Мярка 1. Информиране и консултиране на младите хора относно възможностите за мотивационно и квалификационно обучение, изготвяне на индивидуални планове, както и насочване към подходящи свободни работни места, включително и по програми и мерки за заетост

Мярка 2. Консултиране на предприемчиви младежи с цел стартиране на собствен бизнес

Мярка 3. Осигуряване на възможност за придобиване на трудов стаж на безработни младежи чрез средствата по ОП „Развитие на човешките ресурси" с цел улесняване прехода между образование и заетост

Приоритет 2. Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги

<u>Специфична цел 1:</u> Улесняване на достъпа до качествени услуги за специална подкрепа на пълноценното личностно и обществено развитие на младите хора в съответствие с потребностите и интересите им.

Мярка 1. Организиране на общински информационни кампании, насочени към младите хора.

Мярка 2. Запознаване на младите хора с публичните институции и с правата им като част от местната общност и като граждани на Република България и на Европейския съюз

<u>Специфична цел 2:</u> Осигуряване на достъп до услуги за трудова реализация

Мярка 1. Подкрепа на личностното и обществено развитие на младите хора, включително развитие на жизнени умения, умения за семейно планиране и добро и отговорно родителстване

Мярка 2. Организиране на свободното време на младите хора

<u>Специфична цел 3:</u> Стимулиране на неформалното обучение сред младите хора

Мярка 1: Разширяване на възможностите за неформално обучение на младите хора чрез предлагане на услуги за разширяване на знанията, опита и уменията на младежите за приобщаването им към ценностите на гражданското общество, науката, културата, изкуството, здравословния начин на живот, безопасността на движението по пътищата и за предотвратяване на противообществените прояви.

Мярка 2. Разширяване на достъпа до европейските програми за учене през целия живот

<u>Специфична цел 4:</u> Развитие на таланта, творческите умения и културното изразяване на младите хора.

Мярка 1. Насърчаване и подпомагане участието на младежи в регионални, национални и международни конкурси, състезания, олимпиади в областта на науката, изкуството, спорта

Мярка 2. Участие на младите хора в организираните от Община Дряново културни събития - фестивали, изложби и благотворителни инициативи.

Приоритет 3. Повишаване на гражданската активност

<u>Специфична цел 1:</u> Насърчаване на самоорганизирането на младите хора.

Мярка 1: Насърчаване и подпомагане развитието на младежките организации

Мярка 2: Осигуряване на подкрепа за реализиране на младежки кампании и инициативи.

Мярка 3: Популяризиране и мултиплициране на добри практики на младежка гражданска активност

<u>Специфична цел 2</u>: Насърчаване на гражданското образование и обучение.

Мярка 1. Популяризиране и обучение по защита на правата на човека, особено по въпросите на правата на детето, дискриминацията, равнопоставеността между половете, трудовите права на младите хора.

Мярка 2. Обучение на младежки лидери.

<u>Специфична цел 3:</u> Осигуряване на ефективно представителство на интересите на младите хора във формирането, изпълнението и оценката на секторните политики на национално, регионално, областно и общинско ниво.

Мярка 1 . Насърчаване на младежкото представителство на общинско ниво.

Мярка 2. Стимулиране на участието на младите хора и техните организации в опазването, подобряването и управлението на природното богатство.

Приоритет 4. Насърчаване на здравословния начин на живот

<u>Специфична цел 1:</u> Превенция на факторите, създаващи риск за здравето на младите хора

Мярка 1: Организиране и провеждане на мероприятия, утвърждаващи здравословния начин на живот сред младите хора

<u>Специфична цел 2:</u> Повишаване на сексуалната култура сред младите хора

Мярка 1: Организиране и провеждане на мероприятия, свързани с повишаване на сексуалната култура на младите хора

Мярка 2: Насърчаване на здравната просвета в училищата, включително и чрез подхода „Връстници обучават връстници" с цел придобиване на знания и умения за здравословен начин на живот, безопасно поведение и избягване на рискови за здравето практики.

<u>Специфична цел 3:</u> Насърчаване на физическата активност и спорта сред младите хора

Мярка 1. Организиране и провеждане на мероприятия за насърчаване на детския и младежкия спорт и туризъм.

Мярка 2: Провеждане на информационни кампании за повишаване спортната култура на младите хора

Приоритет 5. Развитие на младежкото доброволчество

<u>Специфична цел 1:</u> Създаване на повече доброволчески възможности сред младите хора

Мярка 1: Насърчаване на участието на младежи в доброволчески инициативи

<u>Специфична цел 2:</u> Гарантиране правата на младите доброволци

Мярка 1: Осигуряване на подходящо обучение и квалификация за младите доброволци, свързани с извършване на доброволчески дейности

<u>Специфична цел 3:</u> Популяризиране на доброволчеството

Мярка 1. Организиране и провеждане на доброволчески инициативи.

Приоритет 6: Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони

<u>Специфична цел 1:</u> Осигуряване на ефективен достъп до образование, обучение, информация на младите хора в малките населени места

Мярка 1. Насърчаване на читалищата като средища за информация, неформално обучение, културно изразяване и гражданско участие в малките населени места.

Мярка 2. Въвеждане на мобилни форми за предоставяне на здравни и информационни услуги за младите хора в отдалечените и трудно достъпни райони.

<u>Специфична цел 2:</u> Мобилизиране на участието на младите хора в управлението на местно равнище

Мярка 1. Насърчаване на младежките инициативи в малките населени места

Приоритет 7: Развитие на междукултурния и международния диалог

<u>Специфична цел 1:</u> Насърчаване на междуетническото и междукултурното опознаване, толерантност и диалог.

Мярка 1: Изграждане на умения за работа в мултикултурна и мултинационална среда

Приоритет 8: Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение

<u>Специфична цел 1</u>: Осигуряване на условия за социална адаптация и насърчаване на социалното включване на младежите в риск, повишаване на качеството на социалните услуги за младите хора в неравностойно положение.

Мярка 1. Насърчаване на сътрудничеството между социалните работници, младежките работници и младежките лидери за приобщаване на младите хора в риск от социално изключване.

Приоритет 9: Повишаване ролята на младите хора в превенцията на престъпността.

<u>Специфична цел 1:</u> Ангажиране на местната власт, младежките организации и медиите в превенцията на правонарушенията, извършвани от младежи

Мярка 1. Организиране на информационни и образователни кампании за превенция на правонарушенията, извършвани от млади хора.

<u>Специфична цел 2:</u> Развитие на култура на пътна безопасност сред младите хора

Мярка 1. Организиране на кампании за пътна безопасност в училищата

III. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Годишният план за младежта за 2018 година на Община Дряново е разработен в резултат на планирани инициативи от Община Дряново, общинските училища на територията в Дряново и клубовете за извънкласни дейности в тях, младежките организации, като подлежи на актуализация през годината, на база новопостъпили предложения за дейности.

Общинската политика е насочена към създаване на благоприятни условия за пълноценно личностно развитие на младежите и участието им в обществения и икономическия живот, както и приобщаването им в управлението на местно и

регионално ниво чрез дейности, насърчаващи развитието им. Планът за младежта обединява усилията на отговорни институции и неправителствения сектор на местно ниво за планиране и реализиране на конкретни цели и дейности, насочени към изпълнение на държавната политика за младежта, регламентирана от Закона за младежта.

№	Дейност	Срок/ Период	Отговорни институции
Приоритет 1 Насърчаване на икономическата активност и кариерно развитие на младите хора			
1.	Провеждане на срещи с млади хора, с цел предоставяне на информация за намиране на работно място	през цялата година	Дирекция „Бюро по труда“
2.	Организиране на информационна среща с ученици от гимназиална степен на образовани, с цел презентиране и предоставяне на информационни материали европейски младежки платформи, мерки и схеми на оперативни програми на ЕС, профили на висши учебни заведения в България	м. март	Община Дряново ОИЦ - Габрово
Приоритет 2 Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги			
1.	Провеждане на инициативата "Мениджър за един ден"	м. октомври	Община Дряново
2.	Поддържане и развитие на школи по изкуствата, класове/клубове за народни танци, изобразително изкуство, музика, фотография и др. към читалищата	през цялата година	Читалища
3.	Участие в дейности и проекти на ИМКА - Габрово	през цялата година	ИМКА - Габрово
Приоритет 3 Повишаване на гражданската активност на младите хора			
1.	Отбелязване на седмицата на младежката активност: - информационен ден за гражданските права на младите хора в България и Европа - Bookcrossing в училище	м. април/май	Община Дряново МКБППМН
2.	Работилница за мартеници	м. март	МКБППМН СУ „Максим Райкович”
3.	Конкурс за младежи до 29 години, за изработване на материал, на тема „Дряново в 150 …“ – думи, образи, картини, снимки, слайда, секунди. Конкурсът, посветен на 150-та годишнина на Дряново, ще се проведе в няколко тематични направления.	м. септември/октомври	Община Дряново МКБППМН

4.	Провеждане на младежки музикален конкурс за изпълнение на възрожденска песен	м. май	Община Дряново
Приоритет 4 Насърчаване на здравословния начин на живот			
1.	Отбелязване на световни ден за борба с наркоманиите; тютюнопушенето; зависимостите.	м. май/юни	Община Дряново МКБППМН БМЧК
2.	Организиране на двудневен турнир по пейнтбол за ученици и младежи от Дряново, на възраст над 14 години.	м. септември	Община Дряново МКБППМН
3.	Провеждане на общинско обучение „Превенция на ХИВ/СПИН и сексуално-рисково поведение; осъществяване на проекти, насочени към репродуктивното здраве	м. декември	БМЧК
4.	Провеждане на здравно-образователен форум, посветен на здравословното хранене и здравословния начин на живот, с гост лектори диетолог и професионален фитнес инструктор	м. март	Община Дряново МКБППМН
5.	Организиране на спортни инициативи	през цялата година	Община Дряново МКБППМН Спортни клубове
6.	Отбелязване на Деня на българския спорт	м. май	Община Дряново МКБППМН
Приоритет 5 Развитие на младежкото доброволчество			
1.	Участие на ученици и младежи от Дряново в обществено значими инициативи и мероприятия – Великденска кампания, традиционен парад за ретро автомобили, кампании по поддръжка и почистване на места и обекти в общината.	през цялата година	Община Дряново СУ „Максим Райкович“ ПГИ „Рачо Стоянов“
2.	Отбелязване на Международния ден на доброволеца – 5-ти декември	м. декември	Община Дряново ИМКА - Габрово
Приоритет 6 Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони			
1.	Организиране и провеждане на обучения за повишаване на капацитета и увеличаване броя на доброволците и младежките инициативи в малките населени места	м. март	Община Дряново БМЧК
2.	Популяризиране на читалищната дейност и културните мероприятия в малките населени места от общината	през цялата година	Община Дряново Читалища
3.	Отбелязване на 12 август – Международен ден на младежта	м. август	Община Дряново
Приоритет 7 Развитие на междукултурния и международния диалог			
		през годината	Община Дряново НЧ „Развитие-

1.	Реализиране на дейности по проект „Заедно в различието“		1869“ СУ „Максим Райкович“ ПГИ „Рачо Стоянов“
2.	Контакти и обмяна на опит и съвместни събития с членовете и участниците в Регионална младежка мрежа	през цялата година	Община Дряново РСО – Централна Стара планина
Приоритет 8 Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение			
1.	Провеждане на традиционна кампания на Община Дряново за набиране на средства за децата сираци	м. декември	Община Дряново
2.	Подпомагане развитието на талантите и творческите умения на младите хора, чрез отпускане на стипендии на ученици с изявени дарби и заели призови места в национални състезания и конкурси.	м. август	Община Дряново
Приоритет 9 Повишаване ролята на младите хора в превенцията на престъпността			
1.	Провеждане на демонстрации, тренинги и обучения за превенция на престъпленията от членовете на Младежкия авариен екип – Габрово	Няколко пъти през годината	БМЧК
2.	Прожекции на специализирани филми, посветена на проблемите на младите хора.	м. октомври/ноември	Община Дряново МКБППМН

IV. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Успешното изпълнение на Годишния план за младежта зависи от координацията между всички институции и организации, работещи по проблемите на младите хора:

- Общинска администрация – Дряново
- Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните
- Областен информационен център - Габрово
- БМЧК

- Отдел "Закрила на детето" – Севлиево, изнесени работни места Дряново
- Център за обществена подкрепа
- РУ на МВР – Дряново
- Училища на територията на община Дряново
- Читалища на територията на община Дряново
- Спортни клубове
- Други неправителствени организации

Кметът на общината и Общинският съвет си сътрудничат с териториалните структури на централните държавни органи и гарантират участието на младите хора при формулирането, изпълнението и отчитането на общинската политика за развитие на младежта.

Младежките организации осигуряват участие и представителство на младите хора при формулирането и изпълнението на общинската политика за младежта. Младежките организации работят в тясно сътрудничество с централните, регионалните и местни власти.

V. ДЕЙСТВИЕ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА, АКТУЛИЗАЦИЯ И ОСИГУРЯВАНЕ НА ПУБЛИЧНОСТ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

Кметът на община Дряново ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на общинския план, който подлежи на ежегодно актуализиране.

Наблюдението и актуализацията на плана се осъществява текущо чрез периодични срещи на ангажираните с младежката политика институции, младежките организации и групи млади хора, с оглед своевременното очертаване на основните цели и дейности.

Оценката анализира изпълнението на дейностите, заложени в общинския план и цялостното им въздействие върху младежката общност. Тя се извършва чрез отчитане на постигнатите индикатори - брой изпълнени инициативи от годишния план, брой млади хора, участвали в дейностите.

VI. ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА

Кметът на общината осигурява отчетност, публичност и прозрачност на общинската политика за развитие на младежта.

Дейностите по плана ще се популяризират чрез средствата за масово осведомяване /интернет страница на Община Дряново, местен и регионален печат, интернет пространство и др./ и по линия на контактите, осъществявани при реализирането на различни проекти.

VII. ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ, ЗАЛОЖЕНИ В ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

За финансиране на дейности от Общинския план за младежта на Община Дряново за 2019 г. са предвидени 2000.00 лв. от Общинския бюджет. Останалите средства, необходими за осъществяване на предвидените мероприятия, ще бъдат осигурени от младежките организации и институциите – партньори чрез разработване на проекти, финансирани със средства на ЕС, национални програми и други донори, от собствени средства, спонсорство, дарения и др.